

**ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №8.**

Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма:	Лікувальна справа
Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр
Мова викладання:	Українська

Тема: Захворювання органів ШКТ: Гепатит. Цироз.

Підготував викладач: **Шулла М.І.**
Розглянуто та схвалено на засіданні
циклової комісії
клінічних дисциплін
Протокол № ____ від " ____ " ____ 20__ р.
Голова _____ **Марія ШУЛЛА**

СТРУКТУРА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Тема заняття:

Захворювання органів ШКТ: Гепатит. Цироз.

Результати компетентнісного навчання:

➤ **Фахові компетенції:**

❖ **Знання:** - здатність студента:

- Обстежити пацієнтів згідно діагностичного алгоритма:
- Проводити суб'єктивне і об'єктивне обстеження.
- Виконувати лікувально-профілактичні заходи.

Розуміння – здатність студента:

Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюванням на гіпертонічна хвороба (первинна серцева гіпертензія, симптоматична артеріальна гіпертензія, НЦД)

Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів
Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження.
Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами

❖ **Застосування знань** – здатність студента

- Застосувати знання базових дисциплін.

Використувати діагностичний алгоритм для висування і обґрунтування попереднього діагнозу на основі зібраного анамнезу та фізикального обстеження, підтверджувати та уточнювати його даними додаткових обстежень для клінічного діагнозу.

Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з серцевою недостатністю.

Заповнення медичної документації, виписування рецептів.

Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки.

- Здійснювати лікувально-профілактичні заходи.

Демонструвати такі компетенції:

Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із захворюванням.

- Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів
- Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження.
Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.

- Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з серцевою недостатністю.
- Заповнення медичної документації, виписування рецептів.
- Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту, поліклініки

❖ **Аналіз** – здатність студента:

- Порівнювати симптоми і синдроми захворювань.
- Проводити диференціальну діагностику захворювань.
- Застосовувати лікувально-профілактичні заходи.

❖ **Синтез** – здатність студента:

- Встановити зв'язок між загальноклінічними і спеціальними обстеженнями хворого
- Пояснювати принципи суб'єктивного та об'єктивного обстежень, лікування .

❖ **Оцінювання** – здатність студента:

- Обговорити запитання пацієнту при зборі анамнезу.
- Аргументувати доцільність проведення додаткових методів обстеження та лікування.
- Передбачити зміни симптомів в залежності від перебігу і стадії хвороби

❖ **Загальні компетенції:**

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність планувати та управляти часом.
- Навички інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Вміти правильно організувати послідовність дій.
- Вміти критично оцінювати свою роботу.
- Вміти бути здатним до взаємодії і партнерства.
- Вміти застосовувати медичну етику і партнерство.
- Нести професійну відповідальність за свої дії.
- Вміти бути уважним та спостережливим.
- Вміти працювати в команді та приймати спільне рішення.

1. Методи навчання:

- вербальні (пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, медичний інструментарій);

- наочні (схеми, алгоритми, муляжі, мультимедійні засоби, відеофільм);
- практичні (практичний тренінг);
- інтерактивні, інноваційні : проблемні ситуації та питання, «мікрофон», дискусія, «робота в малих групах».

2. Методи контролю:

- індивідуальне опитування;
- тестовий контроль;
- ситуаційні задачі;
- самоконтроль.

3. Міждисциплінарна інтеграція:

№ п\п	Назви дисциплін	Знати	Вміти
• Попередні (забезпечуючі) дисципліни			
1	Анатомія	Анатомічні особливості будови ССС	Знати їх проекцію на скелеті грудної клітки та муляжі
2	Фізіологія	Фізіологічні функції ССС	Пояснити їх клінічне значення
3	Латинська мова	Латинську термінологію	Застосовувати її при вивченні теми
4	Патоморфологія	Етіологія та патоморфогенез захворювання ССС	Розрізняти їх при захворюванні ССС
5	Фармакологія	Особливості застосування лікарських засобів при набряку легень	Здійснити індивідуальний підбір лікарських засобів
6	Догляд за хворими	Долікарська допомога, накладання венозних джгутів на кінцівки	Виконувати ін'єкції, аспірацію, ШВЛ, догляд
II. Наступні дисципліни			
	Клінічні дисципліни	Загальноклінічні обстеження пацієнтів	Виконувати суб'єктивне і об'єктивне обстеження.
III. Внутрішньопредметна інтеграція			
1	Тема: Спеціальна частина	Діагностика захворювань	Застосовувати діагностичний алгоритм.

4. Навчальна література:

Основна:

- *Внутрішня медицина: Терапія: підручник / Н.М. Середюк, І.П. Вокалюк. — К.,*
- *Єпішин А.В. Внутрішні хвороби. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2005.*
- *Круглікова В.М., Шевцова Л.І. Практикум із внутрішніх хвороб у модулях. — К.: Медицина, 2008.*
- *Мостовий Ю.М. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. — Вінниця, 2011.*
- Емпендіум.

Додаткова:

- Л.М. Ковальчук - Київ: Медицина, 2009
- Філоненко М.М. Психологія спілкування: [текст] підручник / М.М. Філоненко - К.: центр учбової літератури, 2008
- Максименко С.Д., Філоненко М.М. Педагогіка вищої медичної освіти: [текст] підручник / С.Д. Максименко, М.М. Філоненко - К.: центр учбової літератури, 2014
- Філоненко М.М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря монографія / М.М. Філоненко - К.: центр учбової літератури, 2015

5. Підготовчий етап: (тривалість етапу – 15 хвилин)

Мотивація навчальної діяльності:

Протягом останніх десятиліть в економічно розвинених країнах збільшується кількість хворих на гепатит, цироз. Найбільшу загрозу населенню України створюють гепатити, цирози.

Ці хвороби мають прогностично несприятливий перебіг, велику соціальну та медичну значимість. Соціальний аспект проблеми полягає у широкій розповсюдженості цих захворювань, їх хронічному перебігу та значному зниженню якості життя пацієнтів, які ними страждають. Найчастіше ці захворювання зустрічаються у осіб працездатного віку. Медичний аспект характеризується, по – перше, прогресуючим перебігом цих захворювань, що найчастіше призводить до лікування, інвалідності, а, по-друге, можливістю виникнення тяжких ускладнень, котрі навіть можуть бути загрожуючими для життя, наприклад: смерть.

Перевірка теоретичної підготовки методом «мікрофон», тестування.

6. Основний етап: (тривалість – 180 хв)

Моделювання ситуацій в малих групах та виконання завдання:

- а) ознайомитись з правилами роботи в малих групах
- б) виконати діагностичний алгоритм –
провести суб'єктивне і
фізикальне обстеження
- в) продемонструвати:
— опитування, огляд пацієнтів, пальпація, перкусія, аускультация ділянки

- серця;
- визначення стану тяжкості пацієнта;
  - визначення пульсу, вимірювання артеріального тиску та аналіз результатів;
  - запис електрокардіограми, визначення частоти серцевих скорочень, ритму, патологічних змін (інфаркту міокарда);
  - проведення внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних і струминних вливань;
  - застосування наркотичних засобів і правила ведення документації;
  - введення біциліну, олійних розчинів;
  - дієтотерапія при захворюваннях органів кровообігу (складання однодобового меню).
  - **Заключний етап - 15 хв.**

Викладач пропонує арбітру оцінити участь кожного студента по 3-х бальній шкалі.

Висловлює зауваження та коректує дії студентів при виявленні помилок, оцінює роботу всіх студентів в цілому і кожного окремо, якщо студент активний додається 1 бал

Домашнє завдання: Жовчно-кам'яна хвороба. Хронічний панкреатит.

Додатки:

- Практикум
- Інструктивна карта.

Інструктивна карта до проведення практичного заняття

Тема заняття: Захворювання органів ШКТ: Гепатит. Цироз.

Мета проведення:

1.1 Після виконаної роботи студент повинен

Знати: методику загальноклінічного обстеження, діагностики, лікування, профілактики .

вміти: провести опитування, огляд ,пальпацію, перкусію, аускультацию, підготувати хворого до обстежень , виписати необхідні препарати, здійснити лікування та догляд, запобігати захворюванню та його загостренням і ускладненням.

- 1. Матеріально-технічне оснащення робочого місця:** тонометр, фонендоскоп, історія хвороби, схеми, таблиці, презентації.
- 2. Інструктаж з техніки безпеки:** проведено інструктаж по правилах роботи з кров'ю, з електроприладами, особиста безпека при роботі з хворими.
- 3. Короткі відомості з теоретичної частини роботи:**
  - Пояснити, які ознаки стосуються норми і патології пальпації, перкусії, аускультатії.
  - Пояснить, що таке симптом, синдром, симптомокомплекс у перебігу хвороби, класифікації, принципи лікування.

4. Зміст і послідовність виконання завдань:

1. Відповідайте на запитання.
2. Оберіть арбітрів.
3. Об'єднайтесь в малі групи по три студенти, розподіліть обов'язки.
Правила роботи в малих групах:
  - арбітри оцінюють учасників малих груп;
  - кожен учасник міні-групи відповідальний за свою частину презентації, готовий прийти на допомогу іншому;
  - кожний учасник може висловити при бажанні;
  - всі учасники групи поважають цінності та погляди кожного, навіть якщо не згодні з ними;
  - обговорюються ідеї, пропозиції, а не люди, що їх висловили;
  - кожен учасник навіть захищаючи свою точку зору відкритий для сприйняття чужих ідей, думок, інтересів інших учасників;

- всі розбіжності, конфлікти під час роботи розв'язуються мирно з урахуванням інтересів учасників;
  - всі учасники прагнуть створити відкриту ділову і дружню атмосферу.
- 4.** Сmodelуйте клінічні ситуації та продемонструйте свої професійні компетенції:
- Опитування та фізикальне (об'єктивне та суб'єктивне) обстеження пацієнтів із вадами серця.
- Аналіз отриманих даних, визначення основних синдромів (серцевої недостатності.)
- Встановлення діагнозу, призначення додаткових методів обстеження.
- Вибір комплексного лікування та здійснення догляду за пацієнтами.
- Тактика фельдшера під час надання невідкладної допомоги пацієнтам з серцевої недостатності.
- Заповнення медичної документації, виписування рецептів.
- Організація роботи з профілактики захворювань в умовах фельдшерсько-акушерського пункту,

5. Опрацюйте професійні компетенції тренінгу:

- опитування, огляд пацієнтів, пальпація, перкусія, аускультация ділянки серця;
- визначення стану тяжкості пацієнта;
- визначення пульсу, вимірювання артеріального тиску та аналіз результатів;
- запис електрокардіограми, визначення частоти серцевих скорочень, ритму, патологічних змін (інфаркту міокарда);
- проведення внутрішньом'язових, підшкірних ін'єкцій, внутрішньовенних краплинних і струминних вливань;
- застосування наркотичних засобів і правила ведення документації;
- введення біциліну, олійних розчинів;
- дієтотерапія при захворюваннях органів кровообігу (складання однодобового меню).

5. Методичні рекомендації з виконання та оформлення

-опрацюйте схему історії хвороби, розв'яжіть ситуаційну задачу, тести.

Рекомендована література:

- Н.М. Середюк, І.П. Вокалюк. *Внутрішня медицина* — К., 2010
- Єпішин А.В. *Внутрішні хвороби.* — Тернопіль: Укрмедкнига, 2005
- Круглікова В.М., Шевцова Л.І. *Практикум із внутрішніх хвороб у модулях.*
— К.: Медицина, 2008.
- Емпендіум.

7. Домашня робота: Жовчно-кам'яна хвороба. Хронічний панкреатит.

«Інструктивна картка складена викладачем Шулла М.І.

Розглянуто та схвалено на засіданні

циклової комісії клінічних дисциплін

протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ р

Голова комісії _____ Марія ШУЛІА